

XXII. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
6. ožujka 2017.

osmi (VIII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

90	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranja (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Županijsko povjerenstvo:

1. _____

(predsjednik Županijskoga povjerenstva)

2. _____

(član Županijskoga povjerenstva)

3. _____

(član Županijskoga povjerenstva)

... unutar hrvatskoga jezika živim, u njemu postojim.

On je najprepoznatljiviji krajolik Domovine.

(Slobodan Novak)

1. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Kojim su dvama pismima tiskane hrvatske inkunabule?

_____ i _____

2	
---	--

U zadatcima 2. – 5. zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

2. Kojim je jezikom i kojim pismom pisan Istarski razvod?

- a) latinskim jezikom i latinicom
- b) hrvatskim jezikom i latinicom
- c) hrvatskim jezikom i glagoljicom
- d) hrvatskim jezikom i ćirilicom

1	
---	--

3. Koje je od navedenih djela napisao Juraj Habelić?

- a) *Blago jezika slovinskoga*
- b) *Dictionar ili reči slovenske*
- c) *Temelji jezika ilirskoga*
- d) *Gazophylacium*

1	
---	--

4. Tko je od navedenih osoba u Hrvatskome saboru zastupao ideje iliraca?

- a) grof Janko Drašković
- b) ban Josip Jelačić
- c) Antun Mihanović
- d) Ljudevit Gaj

1	
---	--

5	
---	--

5. Koji je jezik bio službeni u Hrvatskome saboru do 1847. godine?

- a) njemački
- b) mađarski
- c) latinski
- d) talijanski

1	
---	--

6. Prepiši pisanim slovima, poštujući pravila o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Ove se godine obilježava 400 godina od smrti Fausta Vrančića, velikoga hrvatskoga humanista, jezikoslovca, izumitelja, diplomata, svećenika i biskupa. Pokopan je u _____

CRKVI SV. MARIJE OD MILOSTI

u _____ na otoku Prviću, gdje se od 2012. g. nalazi spomenički

PRVIĆ LUCI

kompleks nazvan _____,

MEMORIJALNI CENTAR „FAUST VRANČIĆ“

kojim su se _____, na inicijativu udruge

PRVIĆANI

_____, odužili autoru *Machinae novae*

„NARODNO ZDRAVLJE“

i *Petojezičnoga rječnika*.

5	
---	--

6	
---	--

7. Podcrtaj u rečenicama pet pogrešno napisanih riječi s obzirom na pisanje dvoglasnika ie.

Na brežuljku sjaji se niz rasvjetljenih prozora. U sobama vise pozlaćene svijetiljke, a povjetarac napuhava bjeličaste zavjese. Svjetlost iz soba preljeva se po zelenilu stabala. Čovjek stane pred kućom šetati, a onda počne osluškivati premiještajući se s noge na nogu.

(prema: E. Kumičić, *Začudeni svatovi*)

5	
---	--

8. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj je rečenici pravilno upotrijebljen prijedlog?

- a) Antonio se ostvarivao kroz pomoć Šabarićima.
- b) Usprkos nedaća ostao je plemenit.
- c) Genitiv imenice Antonio piše se sa j.
- d) Saletti nije htio razgovarati po tim pitanjima.

1	
---	--

9. Podcrtaj u svakoj rečenici jednu pogrešno napisanu riječ ili pojam.

- a) Sve **radiopostaje** u **poslijepodnevnim** satima javljaju da će zbog sudara još **sat-dva** biti zatvorena **auto-cesta**.
- b) Njegovo **nepoštenje neda** mu mira, **ne znamo** kako mu pomoći dok **ne bude** prekasno.
- c) Požar je na vrijeme **ugašen** i brod je **spašen**. Bit će **prevežen** u luku, a kad popravak bude **dovršen**, opet će ploviti.

3	
---	--

9	
---	--

U 10. i 11. zadatku zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

10. U kojoj je rečenici pokrata pogrešno napisana?

- a) Trofej FIFA-e koji će dobiti najbolji svjetski nogometaš rad je hrvatske kiparice Ane Barbić Katičić.
- b) Naći ćemo se ispred zgrade INE.
- c) Vratio se s puta iz SAD-a.
- d) Moj je djed rodom iz BiH.

1	
---	--

11. U kojoj bi rečenici umjesto spojnice trebala pisati crtica?

- a) Napisao je povijesni roman *Urota zrinsko-frankopanska*.
- b) Radnja se događa 90-ih godina 19. stoljeća.
- c) Eugen Kumičić (1850. - 1904.) javlja se u književnosti 1879. godine.
- d) Moja je sestra članica KUD-a *Eugen Kumičić*.

1	
---	--

12. Napiši pravopisne znakove koji nedostaju.

Četirima vremenima izričemo prošlost

perfektom

aoristom

imperfektom

pluskvamperfektom

3	
---	--

13. Podcrtaj u rečenici dvije pogrešno rastavljene riječi.

Maj-ci je po-mo-gao pre-nije-ti ku-ti-je i-a-ko ga ru-ka bo-li i crve-ni se od stu-de-ni.

2	
---	--

7	
---	--

14. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koje od navedenih pravila o pisanju zareza nije zastupljeno u zadanoj rečenici?

Kad ih gledaš kako se mirno u moru zrcale, duša ti se smiri, srce zakuca laganije, slatka i tiha čuvstva stanu ti se slijevati u grudi, a oko tvoje spušta ti se za tim vrletima u bajne dubine.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

- a) inverzija
- b) umetanje
- c) nizanje
- d) suprotnost

1	
---	--

U zadacima 15. – 19. odgovore napiši na pripadajuće crte.

15. Kako glasi infinitiv masno otisnutih glagola?

a) Nad krevetom **crvenio** se u žutu okviru sv. Nikola, zaštitnik mornara.

_____

b) Antonio **je** Mati prije vjenčanja **objelio** zidove u kući.

_____

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

2	
---	--

16. Napiši vidske parnjake zadanih nesvršenih glagola bez izostavljanja predmetaka

(za-, po-, do-).

zasjesti _____

politi _____

dospjeti _____

3	
---	--

6	
---	--

17. Koja su dva glagolska oblika nespreziva?

Kad htjede ustati, zadržta opazivši dva čovjeka što se pojaviše nad dolcem.

(prema: E. Kumičić, Začuđeni svatovi)

Nesprezivi glagolski oblici: _____ i _____.

2	
---	--

18. Dopuni rečenice zadanim glagolskim oblicima.

Dan (biti, imperfekt, 3. os. jd.) _____ vedar, nebo prozirno.

Na izbočenim stijenama (skupiti se, pluskvamperfekt, 3. os. jd.)

_____ nešto žena i odraslije djece. Vihor, (šumjeti,

glagolski prilog sadašnji) _____ među stijenama, (polomiti, aorist,

3. os. jd.) _____ onih nekoliko rijetkih stabala na obali. Na južnom

obzorju (sljubiti se, krnji perfekt, 3. os. jd.) _____ more s nebom.

(prema: E. Kumičić, Začuđeni svatovi)

5	
---	--

19. Kako glase umanjenice i uvećanice masno otisnutih riječi?

(Oblaci, uvećanica, množina) _____ su brzo putovale nebom.

Jadan se **(dječak**, umanjenica) _____ teškom mukom držao

za jarbol dok su mu **(obrazi**, umanjenica, množina) _____

poplavjeli od studeni.

(prema: E. Kumičić, Začuđeni svatovi)

3	
---	--

10	
----	--

20. Napiši uobičajene kratice (N, G, D, A, V, L, I) iznad masno otisnutih riječi.

U kojemu su padežu istaknute riječi?

Župa lučička broji više omanjih zaselaka te ljudi iz tih **veselih** seoca zalaze u grad **Lučicu** samo nedjeljom i blagdanom da se pomole **dobrom** bogu, da čuju pred **načelnikovom** kućom želje i zapovijedi velike gospode, a i da štogod kupe u **dućanu** trgovca Stipe.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

5	
---	--

U 21. i 22. zadatku odgovore napiši na pripadajuće crte.

21. Dopuni sljedeće rečenice tako da zadane pridjeve i imenice napišeš u padežu

zadanom u zgradama.

Djevojke se kite kiticom (mirisni bosiljak, G jd.) _____.

Mjesec pomaljao se i srebrenio po Mariji, (očev biser, L jd.) _____.

2	
---	--

22. Kako glasi superlativ masno otisnutih pridjeva?

Pod stijenama bijeli se **vruć** pijesak na **plitkom** žalu. Dalje od mora zelene se **rijetke** šumice.

_____

3	
---	--

23. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj je rečenici masno otisnuta riječ brojeva imenica?

a) **Desetogodišnji** dječarac potrči prema razbijenoj lađi.

b) Sva su **desetorica** spašena.

c) **Deset** je lađa pristalo u luku.

1	
---	--

d) **Desetoga** dana Mato je ustao iz postelje.

11	
----	--

U zadatcima 24. – 33. odgovore napiši na pripadajuće crte.

24. Koju službu u rečenici imaju masno otisnuti pridjevi? (Navesti puni naziv.)

Velebna je istočna obala istarska. **Sparan** zrak titra nad prezidima.

(prema: E. Kumičić, *Začudeni svatovi*)

velebna: _____

sparan: _____

2	
---	--

25. Koje riječi ili skupovi riječi u zadanim rečenicama imaju traženu službu?

Zbog teških ozljeda Mato je ostao u Lučici. Smješten je u kući mornara Antuna Šabarića. Mirno je ležao nekoliko dana, povremeno bi popio vode, no neprestano bi gledao u Marijino lijepo lice.

izravni objekt: _____

neizravni objekt: _____

priložna oznaka uzroka: _____

imenički atribut: _____

apozicija: _____

5	
---	--

26. Odredi vrstu nezavisnosloženih i zavisnosloženih rečenica.

a) Svijet zahvaljivao je bogu što se smilovao. _____

b) Mala sobica, gdje je ležao Mato, nabila se svjetinom. _____

c) Lađa se primiče obali, sve su oči uprte u nju. _____

d) Antonio skoči kako bi što prije pomogao nesretniku. _____

e) Ljudi vide mornare i greben, a sad opet sve iščezne u pjenu. _____

5	
---	--

12	
----	--

27. Koja je glasovna promjena provedena u masno otisnutim riječima?

- a) To **cvijeće** bilo je Marijino. _____
- b) More je progutalo nebrojeno **žrtava**. _____
- c) **Pjeskovita** uvala protezala se duž cijele Lučice. _____
- d) Marija pripremaše se za **svadbu**. _____
- e) Antonio je zauzeo **obrambeni** stav. _____

5	
---	--

28. U kojim je dvjema riječima nepčanik/palatal č nastao palatalizacijom?

zečevi, kličem, Riječanin, pečem, gorči, bačen

_____

2	
---	--

29. Kojim su načinima nastale masno otisnute riječi?

- a) Vani je oštra zima. Starac je bio umotan u topao **zimski** kaput.
- b) Župnik je već čitao **epistolu** i misa će uskoro završiti.
- c) **Bokovi** lađe dizahu se i spuštahu dok su se mornari bokovima naslanjali na palubu.
- d) Gdje si ga našao? Sigurno tamo **gdje** ga je more izbacilo.

jezično posuđivanje: _____

tvorba riječi: _____

preobrazba: _____

proširivanje značenja: _____

4	
---	--

11	
----	--

30. Razvrstaj masno otisnute riječi prema tvorbenome načinu.

Zvonar gleda u more. Žali one nesretnike na lađi koji teško da će **preživjeti brodolom**.

(prema: E. Kumičić, *Začudeni svatovi*)

prefiksalska tvorba: _____

sufiksalska tvorba: _____

slaganje: _____

3	
---	--

31. Kojom hrvatskom riječju možemo zamijeniti masno otisnutu stranu riječ?

Kumičić je **inspiraciju** za pisanje pronalazio u svojoj rodnoj Istri.

_____

1	
---	--

32. Masno otisnutim frazemima pridruži odgovarajuće značenje. (Pazi, ponuđeno je više značenja.)

Značenja frazema: nešto što je rijetko, biti pametan, iznenada, podvaliti, suvišno, smetati komu, čudak, biti vješt u poslu.

a) Antonio je Alfredu **bio trn u oku**. _____

b) Marija je djevojka kakvu **treba svijećom tražiti**. _____

c) Vijest je odjeknula **kao grom iz vedra neba**. _____

d) Antonio je oduvijek bio **na svoju ruku**. _____

4	
---	--

8	
---	--

33. Preoblikuj rečenicu tako da naglašene oblike zamjenica zamijeniš nenaglašenima.

Nju ćeš uz mene brzo zaboraviti.

2	
---	--

34. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koliko je naglasnih cjelina u zadanoj rečenici?

Ako me ljubiš, ne možeš od mene to zahtijevati.

- a) deset naglasnih cjelina
- b) osam naglasnih cjelina
- c) šest naglasnih cjelina
- d) pet naglasnih cjelina

1	
---	--

35. Masno su otisnute riječi s dugim naglaskom. Obilježi odgovarajući naglasak iznad njih.

Brod se zaljulja, a **mornari** popadaše na palubu.

2	
---	--

5	
---	--